

СТОП ЗА АФРИКАНСКАТА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ.

Спречете го ширењето.

Исчистете ги облеката и чизмите

Дезинфицирајте ја опремата

Не дозволувајте дивите свињи да дојдат
во контакт со домашните свињи

Осигурајте се дека Вашите свињи и сточната
храна се од проверени места

Пријавете

Контактирајте со локалниот ветеринар
доколку забележите сомнителни случаи.

Листа за проверка на фармерите кои одгледуваат свињи во врска со африканската чума кај свињите

Што е африканска чума кај свињи?

Африканската чума кај свињи (АЧС) е високо заразна болест од која заболуваат домашните и дивите свињи.

АЧС е безопасна за луѓето, но може да биде смртоносна за свињите.

Од 2016 година до јуни 2020 година, АЧС беше фатална за 1,3 милиони свињи во Европа.

Во моментот, не постои вакцина, ниту лек за африканската чума кај свињите.

Спречувањето, откривањето и пријавувањето се клучни за спречување на оваа болест со катастрофални последици.

Како се пренесува африканската чума кај свињите?

▶ Директен контакт помеѓу заразени домашни или диви свињи

▶ Индиректен контакт, преку конзумирање контаминирана храна, како што е отпад од храна, храна за животни или отпад

▶ Каснувања од заразени крлежи

▶ Контакт со контаминирана опрема, како што е облека, земјоделска опрема и возила

Спречете ширењето

- ▶ Исчистете ги облеката и чизмите
- ▶ Дезинфицирајте ја опремата
- ▶ Не дозволувајте дивите свињи да дојдат во контакт со домашните свињи

Откријте ги знаците

- ▶ Треска
- ▶ Губење апетит или тежина
- ▶ Губење енергија
- ▶ Повраќање
- ▶ Дијареа
- ▶ Црвенило на кожата

Пријавете

Контактирајте со локалниот ветеринар доколку забележите сомнителни случаи.

#Stop ASF

www.efsa.europa.eu/StopASF/#/mk/

Веродостојна наука за безбедна храна

▶ СТОП ЗА АФРИКАНСКАТА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ.

Заштита на нашите свињи од африканската чума кај свињите

Вирусот на африканската чума кај свињите (АЧС) е со висок степен на инфективност од кој заболуваат домашните и дивите свињи, а за која нема вакцина. Иако болеста е безопасна за луѓето, сепак африканската чума кај свињите има потенцијал да ѝ нанесе сериозна штета на нашата свињарска индустрија. Појавата на жаришта на африканска чума кај свињите може да биде катастрофална. Заедно, преку **спречување**, **откривање** и **пријавување**, можеме да го спречиме нејзиното ширење и да ги заштитиме нашите свињи.

Спречување

**Спречете го ширењето –
Заштитете ги свињите од
африканската чума кај свињите**

- ▶ Менувајте ги чизмите и алиштата кога влегувате во фармата
- ▶ Дезинфицирајте ја опремата
- ▶ Не дозволувајте дивите свињи да дојдат во контакт со домашните
- ▶ Користете храна за животни со добар квалитет
- ▶ Набавувајте свињи од проверени фарми

Откривање

**Познавајте си ги свињите
– Научете ги знаците на
африканската чума кај свињите**

Преку редовни проверки ќе знаете дали свињите се болни. Било кој од овие знаци претставува причина за загриженост. Не чекајте. Контакттирајте со локалниот ветеринар.

Не чекајте. **Контактирајте
со локалниот ветеринар.**

- ▶ Треска
- ▶ Дијареа
- ▶ Губење апетит/
тежина
- ▶ Црвенило
на кожата
- ▶ Губење енергија
- ▶ Крвавење
- ▶ Повраќање

Пријавување

Не двоумете се

Пријавете ги сите сомнителни случаи кај ветеринар. Може да станува збор за африканска чума кај свињите.

Од 2014 година,
**13 земји-членки на
ЕУ биле засегнати од
АЧС само**

**Ова се земјите во кои
имаше појава на жаришта
во 2021 година, меѓутоа
состојбата постојано се менува**

АЧС во
Европската Унија

13

засегнати
земји од 2014та
година*

Извор: ADIS извлечено
на: 27/06/2021

Грција

-

Белгија, Чешка,
Германија, Унгарија

Бугарија, Германија, Естонија, Италија,
Летонија, Литванија, Унгарија

Бугарија, Словачка, Естонија, Италија,
Латвија, Литванија, Полска, Романија

Словачка, Полска, Романија

**Оттогаш, во некои од земјите повеќе
нема појава на жаришта на АЧС
или нема појава на нови жаришта
на териториите на тие земји.**

* ЕФСА е клучната агенција за проценка на ризикот во врска со безбедноста на храната и сточната храна во ЕУ. Преку блиска соработка со национални власти и преку отворена консултација со своите партнери (засегнати страни), ЕФСА нуди независни стручни совети и јасна комуникација за постоечки и можни нови ризици.

ISBN 978-92-9499-340-3 | 10.2805/199825 | TM-06-21-015-MK-N

#Stop ASF

Веродостојна наука за безбедна храна

▶ **СТОП** ЗА АФРИКАНСКАТА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ.

Образложение на кампањата

Сектор свињарство

ЕУ е најголемиот извозник на свињи и производи од свињи во светот, со извоз од над 5 милиони тони годишно. Поради тоа, ова е една од најважните активности во рамките на земјоделскиот сектор. Свињарството го има најголемиот удел во споредба со другите сектори од месната индустрија, што сочинува 8,5% од вкупниот земјоделски сектор на 27-те земји-членки на ЕУ (ЕУ27). Во рамките на вкупното производство на месо во ЕУ, секторот свињарство има удел од 35%.

Сепак, свињарската индустријата се соочува со сериозна закана која може да доведе до сериозна економска штета на национално ниво и низ цела Европа: Африканска чума кај свињи.

Што е африканска чума кај свињите?

Африканската чума кај свињи (АЧС) е вирусно заболување од кое заболуваат домашните и дивите свињи. Вирусот е безопасен за луѓето, но за свињите, тој најчесто е смртоносен. Во моментот не постојат ниту вакцини, ниту лекови за АЧС, а може да бидат потребни неколку години за да се искорени болеста.

Бројот на жаришта на АЧС се зголеми во текот на последниве години. Во времето додека се пишува овој текст, болеста сè уште е присутна во 12 европски земји: Бугарија, Естонија, Германија, Унгарија, Италија, Летонија, Литванија, Полска, Романија, Србија, Словачка, Украина.

Појавата на жаришта на АЧС во одредена област или земја може сериозно да влијае врз свињарската индустрија затоа што доведува до ограничувања на трговијата, што доведува до значителни финансиски загуби и убивање и колење на голем број свињи.

Откривање, спречување, пријавување

Поради тоа што епидемијата на АЧС може да има такви разорни ефекти, откривањето, спречувањето и пријавувањето се клучни за спречување на оваа смртоносна болест.

Оваа кампања има цел да ја подигне свеста и да обезбеди општо познавање за АЧС и за тоа како може да дојде до ефикасно справување со болеста преку **превенција** – како да се избегне инфекцијата и да се заштитат фармите и добитокот, **откривање** – како да се препознаат знаците на АЧС и **пријавување** – што да се прави во случај на сомнеж на инфекција.

Овој пакет алатки содржи: образложение на кампањата, еден инфографик, леток и четири објави за социјалните медиуми, подготвени за користење, кои може да се користат за да се споделат информации за знаците на АЧС, безбедносните мерки што треба да се усвојат и за тоа со кого да се контактира во случај на сомнеж.

Кампањата поттикната од Европската агенција за безбедност на храна има цел да ги информира фармерите кои одгледуваат свињи во врска со АЧС, да ги поддржи земјите во непосредна близина на регионите во кои има појава на жариште или постои можност за појава на жариште и да помогне во искоренувањето на болеста во Европа.

За повеќе информации:

Интернет-страница на кампањата #StopASF: <https://efsa.gitlab.io/multimedia/asf/index.html#/>

Европска агенција за безбедност на храна: <https://www.efsa.europa.eu/>

СТОП ЗА АФРИКАНСКАТА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ.

Спречете го ширењето.

Исчистете ги облеката и чизмите

Дезинфицирајте ја опремата

Не дозволувајте дивите свињи да дојдат
во контакт со домашните свињи

Осигурајте се дека Вашите свињи и сточната
храна се од проверени места

Пријавете

Контактирајте со локалниот ветеринар
доколку забележите сомнителни случаи.

www.efsa.europa.eu/StopASF/#/mk/ #StopASF

СТОП ЗА АФРИКАНСКАТА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ.

Откријте ги СИМПТОМИТЕ.

Треска

Губење апетит или тежина

Губење енергија

Повраќање

Дијареа

Црвенило на кожата

Пријавете

Контактирајте со локалниот ветеринар доколку забележите сомнителни случаи.

www.efsa.europa.eu/StopASF/#/mk/ #StopASF

СТОП ЗА АФРИКАНСКАТА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ.

Спречете го ширењето.

Исчистете ги облеката и чизмите

Дезинфицирајте ја опремата

Не дозволувајте дивите свињи да дојдат
во контакт со домашните свињи

Откријте ги СИМПТОМИТЕ.

Треска

Губење апетит или тежина

Губење енергија

Повраќање

Дијареа

Црвенило на кожата

Пријавете

Контактирајте со локалниот ветеринар
доколку забележите сомнителни случаи.

www.efsa.europa.eu/StopASF/#/mk/ #StopASF